

Łas Łatweeschu lauschu draugs.

1832. 30. Septbr.

40ta lappa.

Iauna sinnia.

No Rihges. (30. Septbr.) Łas pirmajs ugguns-fuggis, kas Kreewu semmē tifke buhwehts, Keiseram pascham peederr un irr itt leels un brangs. Keisers pats jau brihscham ar to brauzis, un kad ne fenn Enlenderu fehniasch weenu leelfungu bija aissellejis us Pehterburgi, no Keisera winnam wehsti atnest, tad Keisers ar sawu paschu fuggi to leelfungu liffe braukt us Wahzsemimi, kur tam wehl ar Pruhschu fehnimu bija ja-runna, pirms taifijahs eet us mahjahn. Pee Wahzsemimes peebrauzis un to fungu islaidis pee mallas, fuggis atpakkal greesahs us Pehterburgi; bet scho reis' wehtras laiks usnahze un fuggam stahdi padarrija. Kad aisswinna fest-deenā fuggineeks tapehz gribbeja eebraukt Daugawā, tad atkal leela sturme bija zehluſees un to fuggi pee paschas Daugawas grihwas feklam usmette. Kugga laudis sawas leelās bailes jau sahze schaut un dewe sihmes, lai jel winneem nahf par palihgu un winnus glahbj. Gohdigi Rihges lassman ni tuhlihn gan taifijahs ar sawu leelu laiwu winneem palihgā eet, stipri darbojahs fuggam tikt flaht, gribbedami farunnatees ar fugga laudim, jo sturme un juhera tā fauze, ka no tahlenes ne warreja wiss fahdu wahrdū faneit un winni arri tahs dohtas sihmes ne mas ne ſapratte; bet wilni winnu laiwu arween atpakkal dſinne. Trihs lihds tschetras reises winni jau zaur teem brannineem jeb juheras plihfumeem bija braukuschi; us reis' atkal wilni nahf, plihfdami laiwai pahrmettahs un trihs stiprus wihrus israuj ahrā. Weenam laimejahs pee laiwas paschas turretees, ohtru leela sehgela ſkrohtinsch aiskehre, to trefchu wilni neschehligi eemette juhā, un tā schis gohda wihrs, kam wahrds Ja:i Gedder t Ohſolin, sawa ammata

darbus strahdajoht un laudis mihligi gribboht glahbt, pats sawu nahwi at-
radde. Deew̄s lai winna dwehselei schehligs! — Winsch wehl ne bija puss-
muhscha wihrs, tik 24 gaddus wezs un tik 6 neddelas preefsch tam laulibā
eedeweess. Lihds pagahjuschai svehtdeenai winna meefas wehl ne bija atra-
stas. — Teem zitteem pehz dauids puhlehm issdewahs, Keisera fuggi no sefka
nogreest, tad tas atnahze pee Rihges un taggad wehl pee Daugmallas stahw.
Teiz, fa drihs atkal ees leijā un pahr juheu us Pehterburgi.

• S t a h s.

Peeminni tawu rabbidaju tawā jaunibā, pirms tāhs taunas deenas nahk un tee gaddi
ateet, no ka tu fazzifi: tee man nepatihk! Sahl, mahz. 12, 1.

Kad jaunekli schohs wahrdus labbi wehrā liktu, nozik dauds leelahn behdahm
tee paliktu isglahbti! Bet dauds irr Deewam schehl, kas mas par to rehlinā. Klau-
feet, kā weenam tahdam isdeweess.

Jahn K.... daschu gaddu bija bijis draudses-sfohlā. Jbstas uszihtibas pee
winna nebija un daschkahrt pehz to palikke aprahcts, bet winna sirds weeglibas deht
wissi labbi mahzibas-wahrdi kritte zellmallā. Tomehr ar laiku winnam arr bija
kas lippis no sfohlās-mahzibahm un pirms wehl no sfohlās bija islaists, pirms mah-
zibā bija isgahjis, winsch tikke uszelts par pagasta-teesas skrihweri. Nu wihrs sahze
krohgus apmekleht, ar drehbehm leppotees un istaisijahs kā ne sunn kahds, — bet
sfohlās-darbi palikke pamesti. Mahzitais gan mas witru luhkoja pehz zeppures,
bet kad wissas mihligas pamahzishanas tikke wehjā laistas, kad wehl mellus un zit-
tas negantibas pee winna usgahje, tad pahrmahzitu ar kaunu isgruhde no sfohlās
ahrā. No ammata arr tikke nomests. — Pehz kahdeem mehniescheem Jahns kaunigī
peeluhdsahs mahzitaju, lai wehl usnemī sfohlā. Usnemīt winsch lihds mahzibas-lai-
kam ittin gohdigi turrejahs un jau mahzitais palikke preezigs, ka buhschoht atgreesees
un usteize winnu kahdam fungam, kas mekleja fullaini rakstishanā un rehkeneschā-
nā ismazitū. — Bet neilgi wehl ka Jahns bija labbā weetā tizzis, jau no winna at-
kal dsirdeja schahdas un tahdas nelabbas leetas. Winsch ar kunga drehbehm apgehr-
bees bija krohgā leppojees, winsch kunga sirkus par nakti bija isjahdijis un laikam ne
no sahdsibas tihrs nebija palizzis. — Atkal Jahns ar kaunu nodsihts, atkal no mah-
zitaja us Deewa-zelleem rahdihts, atkal wissu labbu apfohlis, par uelaini no fa-
was muischas dabbu sihni, ar ko us kihgu eet pelnā. Pilseftā tik weeglam zilwe-
kam netruhkfst kahrdinaschanas, netruhkfst draugu, kas sliktōs zellōs rahda un droh-
schina. Jau dsird, ka Jahnis wissadi palaischahs, jau us to dohma, ka no pilseh-
tas warretu ahrā dabbuht un pee gohdiga fainneeka likt, — tad us reisi bailiga sinna
teek, ka Jahnis par krampalausi palizzis un labbi apsadsees, bet jau arri useets un
zeetumā eelikts. — Teesas preefschā neko neleedsahs un luhsahs, ka preefsch sawas
walsts par nefruhti warretu nodohits kluht.

Tà arri notikke isgahjuschâ ruddenî. Kad winnu no Rihgas aiswedde, tad no leelzetta pußjuhdsi semmes naiks wifssliktâ wehtras - gaisâ aistekf pee fawa mahzitaja sawus grehkus suhdseht un peedohschanas luhgtees. Mahzitais preezajahs par winna assarahn, apstiprina un eedrohschina ar Deewa - wahrdeem un zerre, ka nu buhs pateesi atgreeses. — Tà zerra ja lihds schai wassarai. Ap seena laiku Jahnma mahte nahk drebbedama pee mahzitaja, luhsahs ar winna fewischki runnah, un assaru deht gon drihs runnah nespehdama eedohd grahmata. Kas to buhtu dohmajis! Ta grahmata bija Jahnma raksta newis no tâhs weetas, kur winna pulks stahweja lehgeri, ne! Jahnis bija aisbehdsis no fawa farroga Pehterburges tuwumâ, zaur daschu neddetu bija kuhlees pa mescheem un garr juhymallas wissadâs bailibâs un bresmibâs, zaur 9 deenu laiku zittu nebija dabbujis ehst, ka tikkai skahbenes, ta ka gandrihs bija baddâ mirris, pee daschais uppes bija stahwejis ismissis, kamehr dabbujis laiwu, ko pahrzestees, pehdigi to mehr atmazis wezzâ weetâ un mahtei rahdi-jees, raksta wezzam bikstehwam grahmata. — Ko tad raksta? Suhds sawus leelus grehkus, ahsihst, ka pats wainigs, ka tik dauds zeetis, luhsahs pehdigi: ja newar-roht no saldatu - deenestes wallâ kluht, lai tad zaur mahzitaja finnu teekoht atkal no-dohts. Mahzitais isbihdamees par tik leelu weeglibu leek winnam atmahkt un kad winsch to atrohd sagraustâ un falauastâ firdi, sahk winnu eepreezinah, ka warr buht tadeht, ka pirmu reisi behdsis un pats atkal pee fawa farroga ateet, bes strahpes buh-schoht palikt. — Ak ne, zeenigs mahzitais, atbild Jahnis, ta gan man buhtu welta zerriba. Iau isgahjuschâ ruddenî no Rihgas nahkdams Pleßkawas gubernementê es aisbehdsu un to reis man peedewe. Nu es finnu ka ohtrâ reise behguscham pee-dohschanas wairs naw. — Tu noscheljams zilweks, fakka mahzitais, kas tad tew speede pee behguschanas? — Woi tew nebija ko paehstee? — "Gohds Deewam, scho reis lehgeri stahwedameem ikdeenas bija trihs mahziru maises bes pawalga." — Woi tad tew stipri kuhluschi, woi tew ar munsterechanu neisdewahs? — "Par kulschanu naw ko schehlootees; wehl winnu reist pee munsterechanas mans wirsneeks man noglaudijs, ka isdohdotees ka wezzam saldatam." — Woi warr buht Kreewu wallodu newarrejis eemahzitees? — "Newarru gan fazziht. Zitti Kreewi pehz wal-lodas isteiz, ka par nekruthi man wairs neturroht." — Tad laikam tu kahdâ leetâ apgrehkojees un no bailehn aisbehdsis? — To tu dehls, man fakki taisni, zittadi manna aissrunnafschana un aissstahweschana tew buhs wairak par launu ne ka par lab-bu. — "Ne, zeenigs mahzitais, to juhs warrat teescham tizzeht, pehz to es finnohs wissai skaidrs!" — Nu tad luhsdams, kapehz tu aisbehdsis, — woi zits tew wihsis? — "Mehs gan diwi kohpâ aissgahjam, bet itt to es newarru fazziht, ka winsch manni wihsis. Es ta dohmaju; kas finna, woi neisdohsees! Kas finna, woi Deews manni nescheljohs!" —

Kas warr saprast tahdu prahtra - weeglibu? — Ko nu darriht? — Lai allasch lehftaki tiku nabbagam zilwekam, tad winnu nenowedde us Rihgu ka behguli, bet winnam eedewe sihmiti, lai pats pilsschâ tannî weetâ peetizahs, kur behgulus nodohd. Bailes gan bija ta darriht ar tik weeglu zilweku, to mehr winsch gohds

Deewam schoreis sawâ apsohlischanaâ stahwejis un mehs zerram, ka daschu aissuhgschanu deht wunsch — warr buht — dauds assu strahpi nedabhuhs, lai gan to irr pelnjis.

Kad no Rihgas tikke aiswests pee sawa pulka, tad wehl sawam mahzitajam rokstija schahdu grahmatu:

"Manna firds irr zuur to drusku preeziga, ka es esmu juhfu wahrdtu klausijis un esmu pats usdeweess. Gruht man gan taggad irr, jo man irr taggad rohkas eeksch dselschm un arri dabbuju aristansku maisi. Es jums gauschi pa-teizu par juhfu labdarrischanu. Zeenings mahzitais, es esmu scho rakstu ar faslehgut rohku rakstijis. Behdas man irr leelas, bet firds irr preeziga, ka es esmu juhfu wahrdtu klausijis un es gribbu sawâ weetâ dshwoht, kurrâ es esmu likts. Man neirr laiks jums wairak raksticht. Manna firds sahpeht sahp pehz jums."

Lai nu Deewos nabbagam Jahnim palihds, ka sawu leelu weeglibu atmelt, ka jaunu testamenti, kas winnam lhdhs irr, pateesi zella, un sawu schehligu Deewu, kas winnam dauds reischem, itt redsamâ kahrtâ par palihgu bijis, wairs neismirst.

Kad no winna atkal kahdas sinnas dabbusim, tad saweem lassitajeem arr sinnamas darrisim.

— lm —

• Sinaa,zik naudas 27. September-mehn. deenâ 1832 eeksch Rihges maksaja par daschahm prezzehm.

Maksaja:	Sudr. naudâ. Nb. K.	Maksaja:	Sudr. naudâ. Nb. K.
Par		Par	
1 puhrerudsu, 116 mahrzinus smaggū	1 40	1 pohdu (20 mahrzineem) wasku	5 —
— meeschu, 100 mahrzin. smaggū	1 —	tabaka	— 60
— kweeschu, 128 mahrzin. smaggū	2 —	sweesta	2 50
— ausu	— 65	dsleses	— 65
— firmu	— 1	linnu, frohna	2 —
— rupju rudsu = miltu	— 1	bratka	1 75
— bihdeletu rudsu = miltu	— 1	kannepu	1 —
— bihdeletu kweeschu = miltu	— 2	schkihtu appinu	2 —
— meeschu = putraimu	— 1	neschkihtu jeb prezzeß appinu	1 25
— eefala	— 1	muzzu filku, eglu muzzâ	5 50
— linnu = fehklas	— 4	lasdu muzzâ	5 75
— kannepu = fehklas	— 1	smalkas fahls	4 —
1 wesumu seena, 30 pohdus smaggū	4 50	rupjas baltas fahls	4 75
barroteem wehrscheem, pa pohdu	— 90	wahti brandwihna, pussdegga	8 —
		diwdeggä	9 —

Weenu sudraba rubli warreja dabbuht par $365\frac{1}{2}$ kapeikeem warra naudas.

Brihw driskeht. No juhmallas-gubbernementu augstas waldischanas pusses:

C. E. Mapiersky.